

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. április 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt ... I.r. vádlott és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. szeptember 21. napján kihirdetett 42.(II.) Kb.339/2017. számú ítéletét megváltoztatja.

... I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 1 (egy) év börtönbüntetésre, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének tartamát 2 (kettő) évre enyhíti.

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét ... I.r. és ... II.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. szeptember 21-én kihirdetett 42.(II.Kb.339/2017. számú ítéletével ... I.r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt (Btk.294.§ (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont ac) pont), 2 évi végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre, lefokozásra és 50 napi tétel, napi tételenként 1.000,- ft, összesen 50.000,- ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, és a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak átváltoztatásáról. ... II.r. vádlottat pedig hivatali vesztegetés büntette (Btk.293.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés III. fordulat) miatt 400 napi tétel, napi tételenként 1000,- ft, összesen 400.000,- ft pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Megállapította továbbá, hogy a megismételt elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

A katonai ügyész tudomásul vette az ítéletet. Az I.r. vádlott és védője felmentés érdekében fellebbezést jelentettek be. A II.r. vádlott és védője enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.897/2017/1. számú átiratában indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú katonai tanács - tanácsülésen - hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozott, helyes a cselekmény minősítésére levont következtetése, és az alkalmazott jogkövetkezmények, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyásának van helye mind a két vádlott tekintetében.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője elsődlegesen védence felmentésére tett indítványt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vont le a következtetéseket a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján. Hangsúlyozta, hogy nem felülmérlegelést kért, hanem e helytelen ténybeli következtetések kiküszöbölést. Véleménye szerint nem mellőzhető védence tudattartamának vizsgálata, és a körülményekből egyértelműen megállapítható, hogy nem volt szándéka jogtalan előny elfogadására, illetve nem adott olyan információt, amely összeegyeztethetetlen lett volna a munkakörével. Nem szegte meg szolgálati kötelezettségeit, nem élt vissza szolgálati helyzetével. A védő csak azt látta bizonyíthatónak, hogy B.R.-l beszélt az I.r. vádlott , más olyan bizonyíték, hogy bárkit megkeresett volna, nem áll rendelkezésre. Még arra sem merült fel bizonyíték, hogy olyan adatot adott volna át, amelyet egyébként megszerzett, hiszen általa elmondottak részben nem voltak valós tartalmúak, részben pedig egyszerűen a szakmai múltjából adódó kikövetkeztetések voltak. Mindezek alapján a védő álláspontja szerint sem a vesztegetés büntette, sem pedig a hivatali visszaélés büntette nem állapítható meg. A vádlott tényeket nem közölt legfeljebb azt a látszatot keltette, hogy bennfentes információkat adott át, de ténylegesen ilyenre nem került sor. Mindezek alapján a tényállás kisebb módosításával a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vád alóli felmentésre tett indítványt az I.r. vádlott vonatkozásában. Másodsorban utalt hosszú, kifogástalan szakmai múltjára, hogy jól látja el szolgálati feladatait és olyan a büntetés kiszabására tett indítványt, hogy a védence a rendőri szolgálatában megtartható maradjon.

A II.r. vádlott védője perbeszédében foglalkozott a vádirati és az ítéleti tényállással, azokat összevetette. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság részben iratellenes megállapításokat tett. Nem állapítható meg ugyanis, hogy az I.r. vádlott bárkit megkeresett volna annak érdekében, hogy információkat szerezzen. E tekintetben tehát az ítélet megalapozatlanságra hivatkozott. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor védence nyomozás során tett vallomására alapozta a tényállás megállapítását. Álláspontja szerint azt ki kellett volna zárni a bizonyítékok köréből, hiszen nem került sor időben védő kirendelésére. Védő távollétében került sor védence kihallgatására, és első kihallgatásán számolt be olyan terhelő tényekről, amelyet az elsőfokú bíróság az ítélet tényállásává tett. Álláspontja szerint azonban ezeket az irányadó bírói gyakorlat alapján ki kellett volna zárni a bizonyítékok köréből. A II.r. vádlott védője foglalkozott a bizonyítékok értékelésével, kifejtette, hogy álláspontja szerint nem állapítható meg korrupciós bűncselekmény elkövetése, előny adása és kapása. Utalt arra, hogy elálltak a vádlottak, mind az I.r., mind a II.r. vádlott attól, hogy korrupciós bűncselekményt valósítsanak meg. Előny nem érte az I.r. vádlottat. A könyvelési tevékenysége a II.r. vádlottnak az I.r. vádlott részéről más módon, a szülő átadásával kompenzációra került. A telefonbeszélgetés alapján hivatali visszaélés büntette merülhetne fel, azonban ez sem állapítható meg. Egyetértett védő kollégájával abban, hogy valós információk kiadására nem került sor, nem szegte meg munkaköri kötelezettségét az I.r. vádlott. Tehát sem a rendelkező részben írt bűncselekmény, sem a felbujtóként elkövetett hivatali visszaélés nem róható védence terhére. Amennyiben a bíróság megállapítaná a II.r. vádlott felelősségét megrovás intézkedés alkalmazásával elérhetőnek látta a büntetési célokat.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Az I.r. és II.r. vádlottaknak, valamint védőinek a felmentésre irányuló fellebbezése nem alaposak.

Korábban - ugyanezen vádirat alapján eljárva - a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. március 1. napján kihirdetett 42.(II.) 784/2015/15. számú ítéletével az I.r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 294.§ (1) (3) bekezdés a) pont, ac) alpont) miatt 2 évi börtönbüntetésre, 2 évi közügyektől eltiltásra és 100.000,- ft pénzbüntetésre, míg a II.r. vádlottat hivatali vesztegetés büntette miatt (Btk. 293.§ (1) (3) bekezdés) 1 évi börtönbüntetésre ítélte. A II.r. vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2017. február 15. napján kihirdetett 6.Kbf.46/2016/10. számú végzésével az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott tekintetében hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A hatályon kívül helyezés oka a Be.373.§ (1) bekezdés II/d. pontjában írt abszolút eljárási szabálysértés volt, mivel az elsőfokú bíróság olyan személy távollétében tartott tárgyalást, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező. A másodfokú katonai tanács azt az iránymutatást adta, hogy az eljárást az eljárási szabályok betartásával kell megismételni.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta. Eljárási szabálysértésre az érdekeltek egyébként sem hivatkoztak, a másodfokú bíróság sem észlelt ilyen körülményt.

A bizonyítékokat értékelő tevékenységgel összefüggésben a másodfokú bíróság nem értett egyet a védők által kifejtettekkel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint megalapozott a tényállás, a bíróság tényből további tényre nem következtetett helytelenül, és nem talált olyan iratellenes megállapításokat sem, amelyre a védők hivatkoztak volna. Az I.r. vádlott a megismételt eljárás során írásbeli vallomást terjesztett elő, amelyben tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, II.r. vádlott a megismételt eljárásban nem kívánt vallomást tenni, csupán egy bűnösségét tagadó rövid nyilatkozatot tett. Az I.r. vádlott az írásbeli vallomásában, valamint a II.r. vádlott a korábbi tárgyaláson tett írásbeli vallomásában védekezést terjesztettek elő.

Az elsőfokú bíróság a vádlottak érdemi védekezését ellenőrizte, és a II.r. vádlott nyomozás során tett tényfeltáró, bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomására, a titkos információ-gyűjtés eredményére, illetve a kihallgatott tanúk vallomására alapozta a tényállást. A titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként való értékeléséről számot adott az elsőfokú bíróság, azzal a másodfokú katonai tanács is egyetértett, tehát felhasználhatóak voltak a lehallgatási jegyzőkönyvek az I.r. vádlott tekintetében, amelyeknek egyébként a bizonyítás részévé lettek téve.

Az elsőfokú katonai tanács különös nyomatékot tulajdonított II.r. vádlott bűnösségre kiterjedő beismerő vallomásának. A bíróság nem értett egyet a védői okfejtéssel, hogy az eljárási szabálysértés miatt ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből. Az eljáró tanács is több esetben vizsgálta azt a körülményt, amikor a kötelező a védelem a vádlott részére, ki kell rendelni védőt, mert nincs meghatalmazott védője, és ebben esetben milyen kötelezettsége van a nyomozó

hatóságnak. Ezzel kapcsolatban utalni kell az Alkotmánybíróság 8/2013. (III.1.) AB határozatára, amelyben kifejtettek nem támasztják alá a II.r. vádlott védőjének álláspontját. Megállapítható, hogy jelen esetben a szabadlábon lévő terheltet a nyomozó hatóság nyilatkozta arra vonatkozóan, hogy kíván-e védőt meghatalmazni. Az irányadó szabályok szerint amennyiben kíván védőt meghatalmazni, úgy a nyomozóhatóság tájékoztatja arról, hogy amennyiben erre nem kerülne sor, úgy védőt fog részére kirendelni. Amennyiben azt mondja, hogy nem hatalmaz meg, akkor a nyomozó hatóság arról tájékoztatja, hogy védőt fog kirendelni részére. Csak a Be. 46.§ b) pontjában írt esetben tehát, ha a terheltet fogvatartják kötelező a védőnek az első kihallgatáson történő kirendelése, a szabadlábon lévő személy esetében azonban a nyomozó hatóságok nincs ilyen kötelezettség. Tehát nem tartalmaz olyan kizáró körülményt a büntetőeljárás törvény, hogy a szabadlábon lévő vádlottat csak védő jelenlétében lehet kihallgatni. Ekkor a vádlott nyilatkozhat úgy is, hogy nem kíván vallomást tenni, a vallomástételt megtagadhatja, ezeknek a kioktatásoknak szerepelnie kell a jegyzőkönyvben. Jelen esetben a másodfokú bíróság nem talált olyan, kizáró okot, amely miatt ne történhetett volna meg a II.r. vádlott kihallgatása. Az ügyészség kihallgathatta a II.r. vádlottat, védő is kirendelésre került részére. A Be. ezt lehetővé teszi és az Alkotmánybíróság is abban az esetben tette kifogás tárgyává, a védő távollétében történő terheltek kihallgatást, ha fogva lévő terhelttel kapcsolatban olyan időben értesítették a védőt, hogy nem tudott részt venni a kihallgatáson.

Felmerült az a védői érvelés, hogy az I.r. vádlott nem keresett meg senki az információ megszerzése érdekében, csak saját tapasztalata alapján adott információkat. Ezzel összefüggésben a cselekmény enyhébb jogi minősülése merülhetne fel, hiszen a törvény már azt is büntetni rendeli, hogy ha a hivatalos személy a jogtalan előny ígéretét elfogadja. A törvény előre hozza a büntetés lehetőségét, az előny ígéretének elfogadásával befejezetté válik a bűncselekmény. Ugyanígy az aktív vesztegető részéről az előny ígéretével már befejeződik a bűncselekmény, tehát nincs olyan törvényi kitétel, hogy kétszer kell megtenni az ígéretet, vagy kétszer kell elfogadni. A felhasználható titkos információgyűjtés eredménye, a lehallgatási jegyzőkönyv elég világosan tartalmazza a történeteket. A II.r. vádlott azt mondta, hogy nem kell fizetni a könyvelésért, neki az is megérné, hogyha megfelelő információkat kapna, ezt az ígéretet pedig az I.r. vádlott elfogadta, itt a bűncselekmény már befejezetté vált. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vesztegetés minősített esete is megvalósult.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezt a körülményt az elsőfokú bíróság vizsgálta, és a rendelkezésre álló iratok alátámasztják. A másodfokú bíróság e körében arra utal, hogy maga a következő lehallgatási jegyzőkönyv rögzíti, hogy az I.r. vádlott azt mondta, hogy utánakérdezett az ügynek. Valóban nem lehet meghatározni, hogy kitől szerzett információt. V.R. ezt tagadta. Az elsőfokú bíróság is azt állapította meg, hogy a lehallgatási jegyzőkönyv tartalmaz egy olyan beszélgetés részt, amikor az I.r. vádlott azt mondja II.r. vádlottnak hogy a kamerafelvételeket a volt férje elé tárják. Az iratokból tudni lehet, hogy ezek a felvételeket a szomszéd térfigyelő kamerája útján kerültek beszerzésre. Ez viszont azt támasztja alá, hogy valamilyen információt valakitől kapott az I.r. vádlott, hiszen a nyomozás menetét ilyen mélységéig kikövetkeztetni nem lehet. Az elsőfokú bíróság e körben lefolytatott mérlegelő tevékenységének felülvizsgálata a másodfokú bíróság által lefolytatott további bizonyítás felvétele nélkül nyilvánvalóan aggályos, hiszen az elsőfokú bíróság a ténybíróság, és a másodfokú bíróság e körben nem talált olyan logikai hibát, olyan ellenkező bizonyítékot, amely kétségesse tette volna e körben az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét és ténymegállapításait.

A másodfokú bíróság tehát nem értett egyet azzal védői álláspontra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a bizonyítékokat, megalapozott tényállást állapított meg, az csupán I.r. vádlott személyi körében bekövetkezett változással szorul kiegészítésre, a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja azzal, amely hogy :.. „Az I.r.vádlott jelenleg H..... községben lát el körzeti megbízotti feladatokat.” Ezzel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és az ítélet tábla így fogadta el felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a katonai tanács a megállapított tényállásból helyesen következtetett a vádlottak bűnösségre. A II.r. vádlott előnyt ígért egy hivatalos személy részére azért, hogy szerezzen információt egy folyamatban lévő büntetőügyről, tehát megvalósította a Btk.293.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdése szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetettét. Az I.r. vádlott pedig azzal magatartásával, hogy az ígéretet elfogadta, illetve hivatali helyzetét felhasználva információt gyűjtött, tudakozódott, és erről informálta a II.r. vádlottat, megvalósította a Btk.294.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (3) bekezdés a) pont ac) alpontja szerint minősülő hivatali vesztegetés elfogadásának büntetettét.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint részben tévedett az I.r. vádlott tekintetében a jogkövetkezmények alkalmazásakor, II.r. vádlott tekintetében egyetértett a pénzbüntetés kiszabásával.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint I.r. vádlottal szemben kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés a büntetés nemét, jellegét illetően arányban áll a terhére rótt bűncselekménnyel, ugyanakkor az időmúlásra és a cselekmény konkrét társadalomra veszélyességére figyelemmel a bíróság úgy látta, hogy a még 2 évi - a törvényi minimumban megállapított szabadságvesztés - is eltúlzott, ezért a tartalmát a felére csökkentette, azt egy évben határozta meg. A 2-8 éves büntetési tételű cselekménynél nincs lehetőség pénzbüntetés kiszabására. A másodfokú bíróság azonban nem tartotta annyira csekélynek a cselekmény társadalomra veszélyességét, hogy megrovás intézkedést alkalmazzon az I.r. vádlottal szemben. A jogalkotó be is határolta a jogalkalmazó lehetőségeit a jogkövetkezmények kiválasztása során. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 1 év börtönbüntetésre, a felfüggesztés tartamát 2 évre enyhítette, a Btk. 82.§ (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával. Ugyanakkor az irányadó bírói gyakorlatra figyelemmel nem tekintett el a lefokozás alkalmazásától. A másodfokú bíróság álláspontja szerint bár a konkrét esetben az I.r. vádlott cselekménye nem tűnik kirívóan súlyosnak, de mindenféleképpen összeegyeztethetetlen az ilyen fajta magatartás a rendőri szolgálattal, illetve a hivatalos személy munkájához fűzött elvárásokkal. Nem tartotta azonban indokoltnak pénzbüntetés kiszabását, és ezért a másodfokú bíróság az arra vonatkozó ítélet rendelkezést mellőzte.

A II.r. vádlott tekintetében a másodfokú katonai tanács, a büntetést nem érintette, mivel esetében a Btk. 82.§ (2) d) pontjába és a (3) bekezdésében írt enyhítő rendelkezések alkalmazásával kiszabott pénzbüntetést törvényesnek és arányosnak találta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai folytán - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. április 4.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete ... I.r. vádlott és ...k II.r. vádlott tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős, és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható

Budapest, 2018. április 4.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: